Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Montrealin pöytäkirja - Kigalin muutoksen hyväksyminen

Eeva Nurmi, ympäristöministeriö
YmV 5.4.2017

Kigalin muutoksen hyväksyminen

U-kirje (U 32/2017 vp)

- Ratifiointi EU:n puolesta
- Komission ehdotus neuvoston päätökseksi

Tulossa HE

- Ratifiointi Suomen puolesta
- VN vk. 20

Muutoksen sisältö: EU:n toimivalta (F-kaasuasetus)
Taloudelliset vaikutukset merkittävät

Otsonikerroksen suojelua koskeva Montrealin pöytäkirja

Wienin yleissopimus (1985) ja sen Montrealin pöytäkirja (1987)

Otsonikerrosta heikentävien aineiden (ODS) tuotannon ja kulutuksen maailman laajuinen lopettaminen sekä kaupan säätely.

ODS

- CFC (freonit), HCFC, halonit, metyylibromidi (MB), hiilitetrakloridi
- Käyttö kylmäaineina, ponnekaasuina, solumuovien paisutusaineena, palontorjunnassa, liuottimina sekä MB torjunta-aineena

Maailman onnistunein ympäristösopimus

- Osapuolina kaikki maailman maat
- Yli 98% ODS kulutuksesta lopetettu
- Otsonikerros palautuu entiselleen 2065 mennessä
- Estetty kasvihuonekaasupäästöjä yhtä paljon kuin Kioton sopimuksella
- Miljoonia ihosyöpiä ja silmäsairauksia estetty

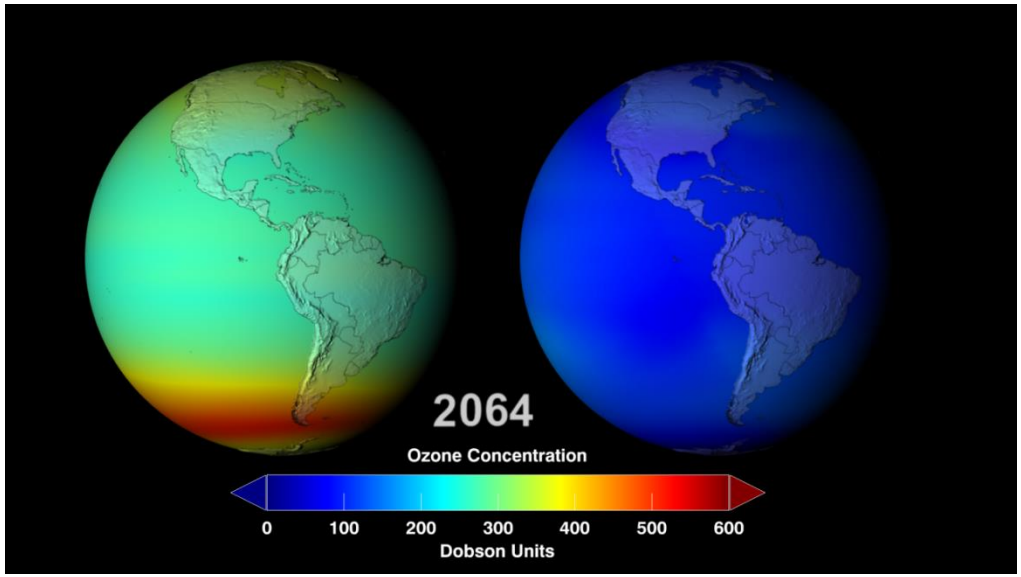

World with and without Montreal Protocoll (NASA).

HFC korvasi ODS

HFC = fluorihiilivedyt

- Samat käyttötarkoitukset kuin ODS
- Ei ODS, mutta voimakaita kasvihuonekaasuja

  Esim. HFC-134a: GWP 1 430
- Välivaihe !
  - Nyt useimpiin käyttötarkoituksiin on muita vaihtoehtoja (CO2, ammoniakki, hiilivedyt, HFO)

HFC käyttö kasvaa eksponentiaalisesti kehitysmaissa keskiluokan vaurastuessa.

Miksi säätely Montrealin pöytäkirjalla ?

- Samat käytöt
- Toimiva instrumentti, ml. rahoitus
- Moraalinen vastuu

Kigalin muutos 2016
- kahdeksan vuoden neuvottelu-urakan tulos

Montrealin pöytäkirjan muutosneuvottelut
Kigalissa, lokakuu 2016

Maailmanlaajuinen sopimus HFC-yhdisteistä

- Montrealin pöytäkirjan muutos – **Kigalin muutos**
- HFC-yhdisteiden tuotannon ja kulutuksen asteittainen vähentäminen maailmanlaajuisesti, kaupan säätely
- Voimaan 1.1.2019 (min. 20 ratifiointia)

HFC-yhdisteiden tuotannon ja kulutuksen vähentäminen

	Teollisuusmaat *	kehitysmaat ryhmä 1	kehitysmaat ryhmä 2**
perustaso (vuodet ja lähtökohta)	2011-2013 keskimääräinen HFC kulutus	2020-2022 keskimääräinen HFC kulutus	2024-2026 keskimääräinen HFC kulutus
osuus HCFC:stä, joka huomioidaan perustason laskennassa	15% perustasosta	65% perustasosta	65% perustasosta
jäädytysvuosi	-	2024: 100 %	2028: 100 %
1. askel	2019: 90 %	2029: 90 %	2032: 90 %
2. askel	2024: 60 %	2035: 70 %	2037: 80 %
3. askel	2029: 30 %	2040: 50 %	2042: 70 %
4. askel	2034: 20 %		
phase-down lopputaso	2036 alkaen: 15 %	2045 alkaen: 20 %	2047 alkaen: 15 %

* Poikkeuksia: Venäjä, Valko-Venäjä, Kazakhstan, Tajikistan, Uzbekistan

**Kuwait, Yhdistyneet arabiemiirikunnat, Bahrain, Saudi-Arabia, Oman, Qatar, Iran, Irak, Intia, Pakistan

Vaikutukset

Ympäristö

- Vältetyt kasvihuonekaasupäästöt n. **70 GT** (2050)

Merkittävin yksittäinen toimi Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteen saavuttamisessa

(päästövähennys raportoidaan ilmastosopimukselle)

Energiatehokkuus paranee

Säädökset

- Ei muutoksia EU:ssa
  - F-kaasuasetus sisältää jo tiukemmat rajoitukset v. 2030 asti

Nyt viimeistään markkinat auki uusille innovaatiolle.

Taloudelliset vaikutukset

Monenkeskinen otsonirahasto (Multilateral Fund, MLF)

- Kehitysmaiden lisäkustannukset korvataan
- Teollisuusmainen pakolliset rahoitusosuudet
  - YK:n maksuosuudet (Suomi 0.454%)
- Rahoituksesta päätettään kolmen vuoden välein

Suomessa

- UM kehitysyhteistyörahat
- Summa nyt n. 765 000 €

Kigalin muutos

- Kustannukset 6-10 miljardia USD (2050)
- Suomen maksuosuus n. **2 milj. €/v** maksimivuosina
  (ajoitus: ei voida arvioida, sis. HCFC hännät + HFC)

Huom ! ylimääräinen potti 2017: 200 000 €

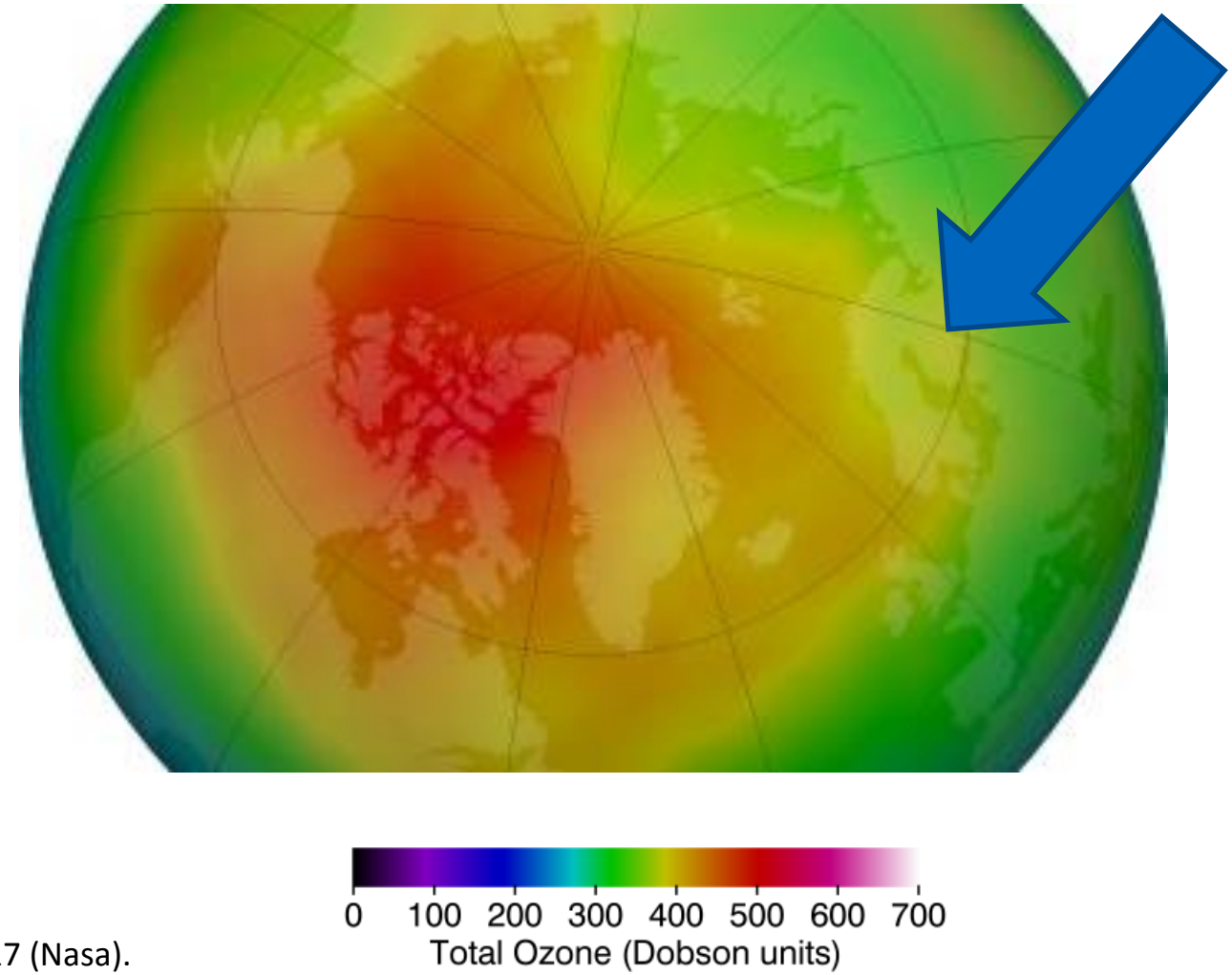

Otsonikerros 3/2017 (Nasa).